

Газета виходить з вересня 1930 р.

КАДРИ МЕТАЛУРГІЇ

Газета Національної металургійної академії України

№ 6 (2729)

червень 2018 року

«Україна – це метал. «Метал» – це ми»

Розповсюдження безкоштовне ©

Редакційна колегія

Головний редактор – ректор НМетАУ член-кореспондент НАН України професор **Величко О.Г.**

Заступники головного редактора: перший проректор д.т.н., професор **Іващенко В.П.**

проректор з наукової роботи д.т.н., професор

Пройдак Ю.С.

проректор з науково-педагогічної роботи д.т.н., професор

Шатоха В.І.

доцент кафедри теорії металургійних процесів та хімії, к.т.н.

Никифорова Н.А.

Відповідальний редактор – **Никифорова Н.А.**

Секретар редакції – методист навчально-наукового центру Ізюмська **А.Ю.**

Члени редколегії: старший викладач кафедри технологічного проектування **Білан К.С.**

доцент кафедри електрометалургії к.т.н. **Жаданос О.В.**

декан гуманітарного факультету к.х.н. **Клімашевський Л.М.**

доцент кафедри металургійного палива та вогнетривів к.т.н. **Коверя А.С.**

голова ради студентів студентка групи МЛ03-14 **Гамова А.**

заступник голови профкому, доцент кафедри прикладної механіки к.т.н. **Селегей А.М.**

директор бібліотеки **Фахрутдінова С.М.**

керівник навчально-наукового центру, к.т.н. **Ясєв О.Г.**

ІНТЕРАКТИВНИЙ ЗМІСТ

НМетАУ НА РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

Рейтинг університетів «ТОП-200 Україна» 2018 року 3

Підтвердження статусу національного закладу вищої освіти..... 5

28 ЧЕРВНЯ – ДЕНЬ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ

Цікаві факти про нашу Конституцію 11

СТУДЕНТСЬКЕ ЖИТТЯ

Проект «Студентська вітальня» – приклад практико-орієнтованого навчання..... 12

Чому послужать тренінги?! 15

Зустріч з поетом..... 17

Нові досягнення наших спортсменів

Вдалі весняні старты наших легкоатлетів..... 20

Гідна перемога на кубку світу..... 21

Ігрові види спорту..... 22

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Непересічна подія 23

Міжнародне співробітництво як дороговказ в інтеграції НМетАУ до європейського науково-освітнього простору..... 25

Тренінги з забезпечення якості вищої освіти у Пловдивському університеті ім. Паїсія Хілендарського..... 28

УКРДІПРОМЕЗУ – 60 РОКІВ

Трохи про Діпромез 30

Мій Діпромез..... 31

ІСТОРІЯ НМетАУ В ОБЛИЧЧЯХ

До 90-річчя від дня народження М.П. Свинолобова (1928 – 2007)

Лист із минулого 33

ПОСМІХНЕМОСЯ РАЗОМ!

Про наших діточок..... 36

До уваги наших читачів!

Наступний номер «Кадрів металургії» вийде у вересні.

Гарних відпусток та приємного відпочинку!

*Вітаємо нових бакалаврів з успішним захистом
дипломних проєктів та робіт!
Запрошуємо бакалаврів продовжити навчання в
магістратурі.*

НМетАУ НА РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

Рейтинг університетів «ТОП-200 Україна» 2018 року

На початку червня Центр міжнародних проєктів «Євроосвіта» в партнерстві з міжнародною групою експертів IREG Observatory on Academic Ranking and Excellence підбив підсумки та опублікував дванадцятий щорічний рейтинг українських ЗВО, відомий як рейтинг кращих закладів вищої освіти «ТОП-200 Україна 2018».

Нагадаємо: діяльність ВНЗ оцінюється відповідно до Берлінських принципів ранжування університетів за допомогою інтегрованого індексу. Цей індекс містить три комплексні складові — індекс якості науково-педагогічного потенціалу, індекс якості навчання, індекс міжнародного визнання. Для формування цих індексів використовуються 24 індикатори прямого виміру з сумарною вагою 80%, показник інформаційних ресурсів (якість та функціональна повнота веб-сайтів університетів) — 5% та експертне оцінювання з ваговим коефіцієнтом 15%. Експертне оцінювання проводиться за такими критеріями: рівень базової загальноосвітньої підготовки студентів, рівень їхньої фахової підготовки, рівень практичного володіння інформаційними технологіями, затребуваність випускників ЗВО ринком праці.

Цього року при складанні рейтингу експерти брали до уваги сучасні тенденції розвитку університетів, окреслені конференцією IREG-9: «Рейтинги і акредитація – дві дороги до однієї мети» (23 – 25 травня, 2018р., м. Хассельт, Бельгія) та конференцією міністрів освіти Європейського простору вищої освіти (24 – 25 травня 2018 р., м. Париж, Франція). На цих конференціях було особливо наголошено, що однією з головних тенденцій в системах ранжування університетів є знаходження балансу між створенням нових, критичних знань, результатів досліджень та інновацій і практичною трансформацією цих напрацювань в розвиток сучасного суспільства.

Як і раніше, головним недоліком українських ЗВО є їх недостатня інформаційна відкритість. Зокрема, ректори понад 50 ЗВО ще не виставляють на сайтах університетів звіти про свою роботу. Має місце дуже низька культура (у порівнянні з європейськими університетами) ведення інформаційних ресурсів українських університетів та їх факультетів, особливо англійською та іншими іноземними мовами.

Але в цілому переважна більшість українських університетів покращує показники за усіма напрямками своєї діяльності. За умов зростаючої конкуренції на ринку освітніх послуг вони все активніше впроваджують інноваційні підходи в навчальний процес і наукову роботу, налагоджують співпрацю з зарубіжними партнерами, світовим науковим співтовариством, нарощуючи свою участь в освітніх і наукових програмах ЄС Темпус, Еразмус+, Горизонт 2020.

У незалежному рейтингу університетів під егідою UNESCO «Топ 200 Україна» у 2017 – 2018 навчальному році НМетАУ посідає почесне загальне 15 місце серед закладів вищої освіти України і 6-те серед технічних закладів.

Порівняльні показники НМетАУ, які наведено в таблицях, підтверджують стабільне положення НМетАУ серед університетів України. Національна металургійна академія України впродовж усіх дванадцяти років існування проекту залишається у першій двадцятці кращих 200 закладів вищої освіти країни.

**Показники НМетАУ
в незалежному рейтингу університетів «ТОП – 200»**

місце	рік	Оцінка якості науково-педагогічного потенціалу ІНП	Оцінка якості навчання ІН	Оцінка міжнародного визнання ІМВ	Оцінка інтегрального показника діяльності ВНЗ, ІЗ
17	2012	11,933	5,413	12,218	29,565
13	2013	12,546 ↑	6,919 ↑	14,381 ↑	33,847 ↑
11	2014	14,064 ↑	7,764 ↑	19,803 ↑	41,631 ↑
11	2015	15,255 ↑	7,299 ↓	19,224 ↓	41,779 ↑
12	2016	15,986 ↑	8,415 ↑	16,636 ↓	41,037 ↓
15	2017	15,996 ↑	8,517 ↑	13,670 ↓	38,184 ↓
15	2018	17,09 ↑	8,81 ↑	12,95 ↓	38,86 ↑

Серед ЗВО з металургійною складовою освіти НМетАУ впевнено посідає 1 місце.

ЗВО З МЕТАЛУРГІЙНОЮ СКЛАДОВОЮ ОСВІТИ

№	Місце в загальному рейтингу	Навчальний заклад	Оцінка якості науково-педагогічного потенціалу	Оцінка якості навчання	Оцінка міжнародного визнання	Оцінка інтегрального показника діяльності ВНЗ
1	15	Національна металургійна академія України	17,09	8,81	12,95	38,86
2	34	Донецький національний технічний університет	10,21	9,26	10,53	30,01
3	48	Запорізький національний технічний університет	9,30	8,71	8,57	26,58
4	70	Донбаська державна машинобудівна академія	11,37	5,64	6,68	23,69
5	76	Приазовський державний технічний університет	9,29	7,29	6,93	23,51
6	72	Криворізький національний університет	12,06	6,55	5,02	23,63

7	134	Запорізька державна інженерна академія	7,67	6,75	4,12	18,55
8	166	Дніпровський державний технічний університет	6,95	5,13	3,76	15,83

Серед ЗВО Дніпропетровської області НМетАУ посідає почесне третє місце, в тому числі за оцінкою якості навчання 3 місце, за оцінкою якості науково-педагогічного персоналу – 2 місце, за оцінкою міжнародного визнання – 1 місце.

Заклади вищої освіти м. Дніпра

№	Місце в загальному рейтингу	Заклад вищої освіти	Оцінка якості науково-педагогічного потенціалу ІНП	Оцінка якості навчання ІН	Оцінка міжнародного визнання ІМВ	Інтегральний показник діяльності ЗВО, ІЗ
1	8	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»	21,16	10,17	11,36	42,69
2	14	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара	15,98	12,23	11,65	39,86
3	15	Національна металургійна академія України	17,09	8,81	12,95	38,86
4	57	Дніпропетровська медична академія	13,65	5,73	5,82	25,20
5	60	Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна	10,01	7,21	7,63	24,84
6	75	Придніпровська державна академія будівництва та архітектури	11,48	6,10	5,94	23,52
7	106	Університет імені Альфреда Нобеля	7,06	7,07	6,70	20,83
8	107	Дніпровський державний аграрно-економічний університет	7,63	7,79	5,39	20,81
9	151	Університет митної справи і фінансів	6,72	6,04	4,35	17,11
10	181	Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ	5,86	5,39	2,95	14,19

Рейтинг «Топ-200 Україна 2018» свідчить, що, незважаючи на досить високі показники, нам є до чого прагнути. Отже, в новому навчальному році треба докласти певних зусиль, щоб у новому рейтингу піднятися на більш високе місце.

Анна ІЗЮМСЬКА,
методист навчально-наукового центру
[Перейти до змісту](#)

Підтвердження статусу національного закладу вищої освіти

У 2019 році Національна металургійна академія України готується пройти процедуру підтвердження статусу національного закладу вищої освіти. Відповідно до частини другої статті 29 Закону України «Про вищу освіту» встановлення відповідності діяльності національного закладу вищої освіти визначеним критеріям для підтвердження чи позбавлення його такого статусу здійснюється раз на сім років Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО). Порядок надання закладу вищої освіти статусу національного, підтвердження чи позбавлення цього статусу та Критерії надання та підтвердження статусу національного закладу вищої освіти відповідно до закону затверджені постановою Кабінету Міністрів України № 912 від 22 листопада 2017 р.

Статус національного дає закладу вищої освіти такі переваги:

- отримання на пріоритетних засадах передбачених державним бюджетом коштів для здійснення наукової та науково-технічної діяльності, проведення фундаментальних і прикладних наукових досліджень в обсязі не менше 10 % коштів державного бюджету, що виділяються на його утримання;
- визначення норм часу навчальної й іншої роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників;
- здійснення підготовки фахівців з вищою освітою за власними експериментальними освітніми програмами і навчальними планами;
- отримання на пріоритетних засадах фінансування для придбання наукового та навчального обладнання, комп'ютерних програм тощо за рахунок державного бюджету.

Для отримання закладом вищої освіти статусу національного він має відповідати певним критеріям, серед яких відокремлено обов'язкові, порівняльні та преміальні.

До **обов'язкових критеріїв** належать сертифікація системи внутрішнього забезпечення якості, відсутність порушень Ліцензійних умов, наявність єдиного інформаційного середовища ЗВО, розміщення на веб-сайті ЗВО інформації відповідно до законодавства;

Порівняльні критерії обчислюються на підставі низки показників станом на 31 грудня останнього року звітного періоду, а саме:

П1 – кількість здобувачів вищої освіти денної форми навчання;

П2 – кількість здобувачів вищої освіти денної форми навчання, які не менше 3-х місяців навчалися (стажувалися) в іноземних закладах вищої освіти або в наукових установах.

П3 – кількість здобувачів вищої освіти, які здобули у звітному періоді призові місця на Міжнародних студентських олімпіадах, II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади, II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт, інших освітньо-наукових конкурсах, які проводяться або визнані МОН, на Олімпійських, Паралімпійських, Дефлімпійських іграх, Всесвітній та Всеукраїнській універсіадах, чемпіонатах світу, Європи, Європейських іграх, етапах Кубків світу та Європи, чемпіонату України;

П4 – середньорічна кількість іноземних громадян серед здобувачів вищої освіти у закладі вищої освіти, які навчаються за кошти фізичних або юридичних осіб за денною формою навчання за останні три роки;

П5 – середньорічна кількість громадян країн-членів Організації економічного співробітництва та розвитку серед здобувачів вищої освіти, які навчаються за кошти фізичних або юридичних осіб, за денною формою навчання за останні три роки;

П6 – кількість науково-педагогічних і наукових працівників, які працюють у ЗВО за основним місцем роботи;

П7 – кількість науково-педагогічних і наукових працівників, які не менше трьох місяців стажувалися, проводили навчальні заняття в іноземних ЗВО (наукових установах);

П8 – кількість науково-педагогічних і наукових працівників, які здійснювали наукове керівництво (консультування) не менше п'ятих здобувачів наукових ступенів, які захистилися в Україні;

П9 – кількість науково-педагогічних і наукових працівників, які мають науковий ступінь та/або вчене звання;

П10 – кількість науково-педагогічних і наукових працівників, які мають науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора;

П12 – Сума значень показників індексів Гірша науково-педагогічних та наукових працівників у наукометричній базі Scopus;

П13 – Сума значень показників індексів Гірша науково-педагогічних та наукових працівників у наукометричній базі Web of Science;

П14 – кількість науково-педагогічних та наукових працівників, які мають не менше п'яти наукових публікацій у періодичних виданнях, які на час публікації були включені до наукометричної бази Scopus або Web of Science, інших наукометричних баз, визнаних МОН;

П15 – кількість публікацій у періодичних виданнях, які на час публікації були включені до наукометричної бази Scopus;

П16 – кількість публікацій у періодичних виданнях, які на час публікації були включені до наукометричної бази Web of Science;

До таких публікацій прирівнюються також призові місця на Олімпійських, Паралімпійських, Дефлімпійських іграх, Всесвітній та Всеукраїнській універсиадах, чемпіонатах світу, Європи, Європейських іграх, етапах Кубків світу та Європи.

П17 – кількість наукових журналів, що видаються ЗВО, які входять з ненульовим коефіцієнтом впливовості до наукометричних баз Scopus, Web of Science, інших наукометричних баз, визнаних МОН;

П18 – кількість спеціальностей, з яких здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти;

П19 – кількість об'єктів права інтелектуальної власності, що зареєстровані закладом вищої освіти та/або зареєстровані (створені) його науково-педагогічними та науковими працівниками;

П20 – кількість об'єктів права інтелектуальної власності, які комерціалізовано закладом вищої освіти та/або його науково-педагогічними та науковими працівниками.

Формули для визначення та значення порівняльних показників для нашої академії наведено в таблиці, яка була представлена ректором НМетАУ членом-кореспондентом НАН України О.Г. Величком на засіданні вченої ради академії.

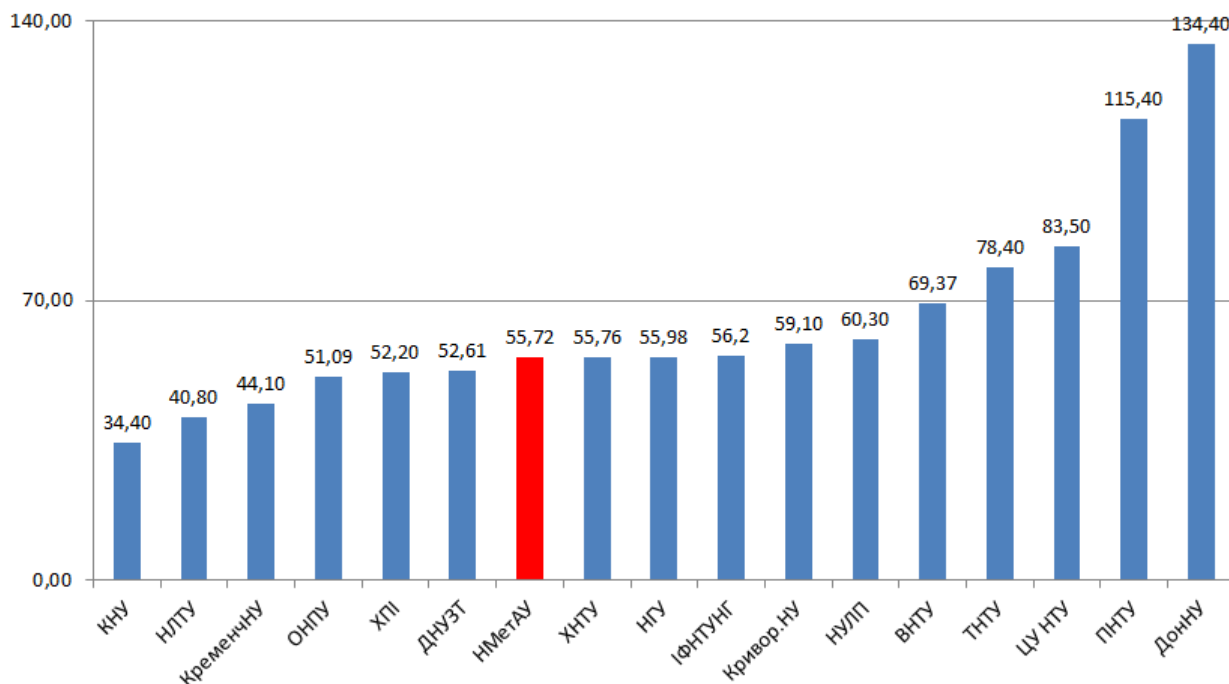
Порівняльні показники

1а	Кількість здобувачів вищої освіти денної форми навчання на одного науково-педагогічного працівника, який працює у закладі вищої освіти за основним місцем роботи і має науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора	$\frac{П1}{П10} = \frac{3678}{66} = 55,72$
1б	Кількість здобувачів вищої освіти денної форми навчання на одного науково-педагогічного працівника, який працює у закладі вищої освіти за основним місцем роботи і має науковий ступінь та/або вчене звання	$\frac{П1}{П9} = \frac{3678}{347} = 10,6$
3	Кількість здобувачів вищої освіти денної форми навчання, які не менше 3-х місяців протягом звітного періоду навчалися (стажувалися) в іноземних закладах вищої освіти (наукових установах), приведена до 100 здобувачів вищої освіти денної форми навчання	$\frac{П2 \times 100}{П1} = \frac{23 \times 100}{3678} = 0,63$

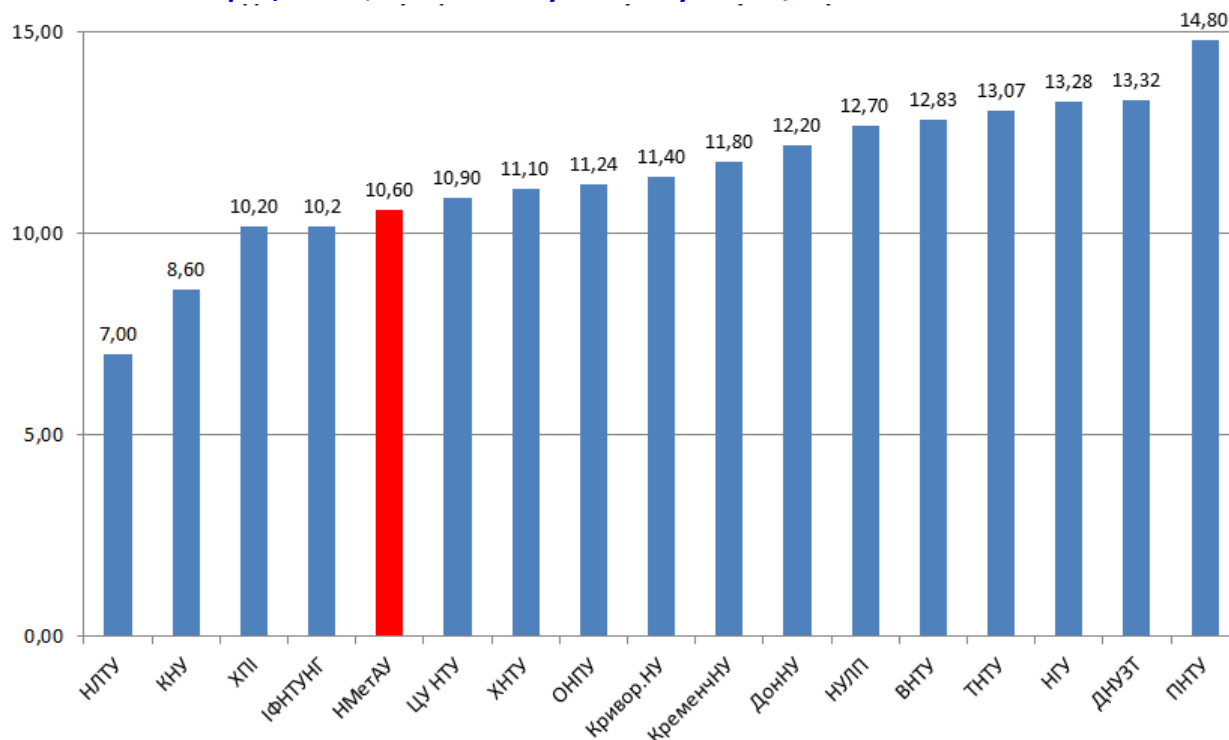
4	Кількість науково-педагогічних і наукових працівників, які не менше трьох місяців протягом звітного періоду або із завершенням у звітному періоді стажувалися, проводили навчальні заняття в іноземних закладах вищої освіти (наукових установах), приведена до 100 науково-педагогічних і наукових працівників, які працюють у закладі вищої освіти за основним місцем роботи	$P7 \times 100 / P6 =$ $= 2 \times 100 / 540 =$ $= 0,37$
5	Кількість здобувачів вищої освіти, які здобули у звітному періоді призові місця на Міжнародних студентських олімпіадах, II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади, II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт, інших освітньо-наукових конкурсах, які проводяться або визнані МОН, міжнародних та всеукраїнських культурно-мистецьких проектах, які проводяться або визнані Мінкультури, на Олімпійських, Паралімпійських, Дефлімпійських іграх, Всесвітній та Всеукраїнській універсиадах, чемпіонатах світу, Європи, Європейських іграх, етапах Кубків світу та Європи, чемпіонату України з видів спорту, які проводяться або визнані центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури та спорту, приведена до 100 здобувачів вищої освіти денної форми навчання	$P3 \times 100 / P1 =$ $= 112 \times 100 / 3678 =$ $= 3,05$
6	Середньорічна кількість іноземних громадян серед здобувачів вищої освіти у ЗВО, які навчаються за кошти фізичних або юридичних осіб за денною формою навчання за останні три роки	$P4 = 282,3$
7	Середньорічна кількість громадян країн-членів Організації економічного співробітництва та розвитку серед здобувачів вищої освіти у ЗВО, які навчаються за кошти фізичних або юридичних осіб за денною формою навчання за останні три роки	$P5 = 3,33$
8	Середнє значення показників індексів Гірша науково-педагогічних та наукових працівників (які працюють у ЗВО за основним місцем роботи) у наукометричних базах Scopus, Web of Science, інших наукометричних базах, визнаних МОН, приведені до кількості науково-педагогічних і наукових працівників цього закладу	$(P12 + P13) / P6 =$ $= 123 + 66 / 540 =$ $= 0,35$
9	Кількість науково-педагогічних та наукових працівників, які мають не менше п'яти наукових публікацій у періодичних виданнях, які на час публікації було включено до наукометричної бази Scopus або Web of Science, інших наукометричних баз, визнаних МОН, приведена до 100 науково-педагогічних і наукових працівників, які працюють у закладі вищої освіти за основним місцем роботи	$P14 \times 100 / P6 =$ $= 92 \times 100 / 540 =$ $= 17$
10	Кількість наукових журналів, які входять з ненульовим коефіцієнтом впливовості до наукометричних баз Scopus, Web of Science, інших наукометричних баз, визнаних МОН, що видаються закладом вищої освіти, приведена до кількості спеціальностей, з яких здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти у закладі вищої освіти	$P17 / P18 =$ $= 0 / 20 = 0$
11	Кількість науково-педагогічних та наукових працівників, які здійснювали наукове керівництво (консультування) не менше п'ятьох здобувачів наукових ступенів, які захистилися в Україні, приведена до 100 науково-педагогічних і наукових працівників, які працюють у ЗВО за основним місцем роботи	$P8 \times 100 / P6 =$ $= 20 \times 100 / 540 =$ $= 3,7$
12	Кількість об'єктів права інтелектуальної власності, що зареєстровані закладом вищої освіти та/або зареєстровані (створені) його науково-педагогічними та науковими працівниками, що працюють у ньому на постійній основі за звітний період, приведена до 100 науково-педагогічних і наукових працівників, які працюють у закладі вищої освіти за основним місцем роботи	$P19 \times 100 / P6 =$ $= 53 \times 100 / 540 =$ $= 9,8$
13	Кількість об'єктів права інтелектуальної власності, які комерціалізовано закладом вищої освіти та/або його науково-педагогічними та науковими працівниками, які працюють у ньому на постійній основі у звітному періоді, приведена до 100 науково-педагогічних і наукових працівників, які працюють у ЗВО за основним місцем роботи	$P20 \times 100 / P6 =$ $= 1 \times 100 / 540 =$ $= 0,19$

Місце НМетАУ серед інших національних закладів вищої освіти можна наочно побачити на діаграмах, представлених ректором НМетАУ членом-кореспондентом НАН України О.Г. Величком на засіданні вченої ради академії.

Кількість здобувачів вищої освіти денної форми навчання на одного науково-педагогічного працівника, який має науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора

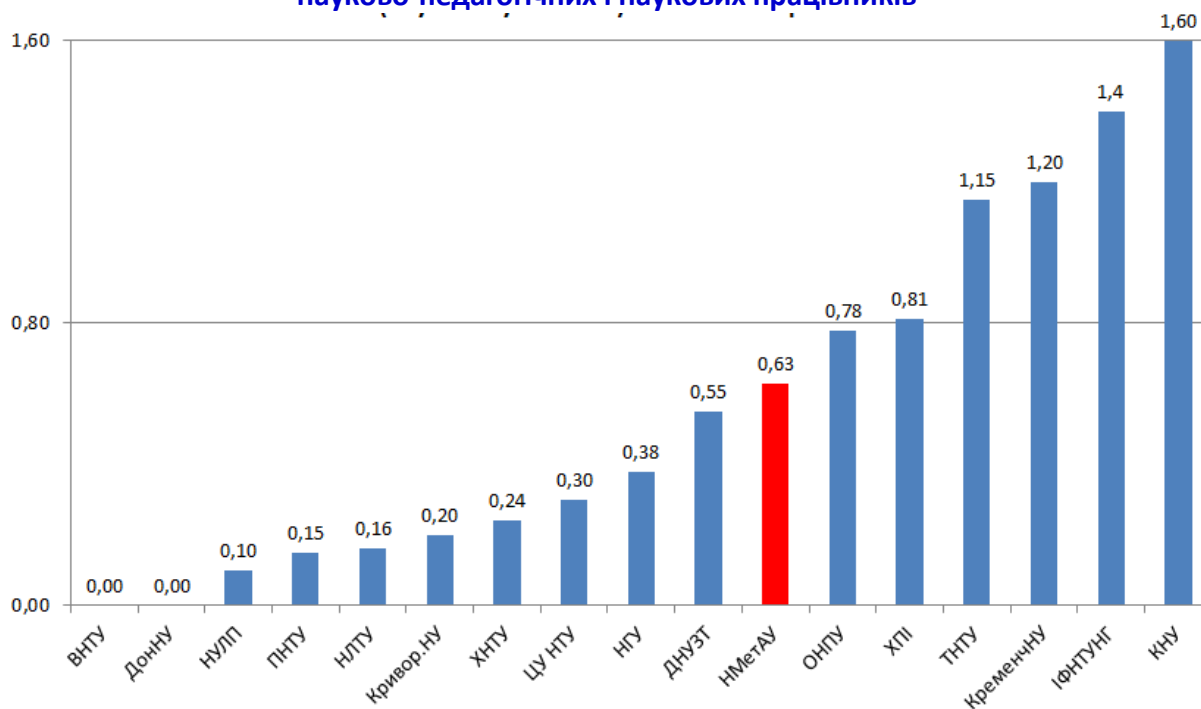

Кількість здобувачів вищої освіти денної форми навчання на одного науково-педагогічного працівника, який має науковий ступінь та/або вчене звання

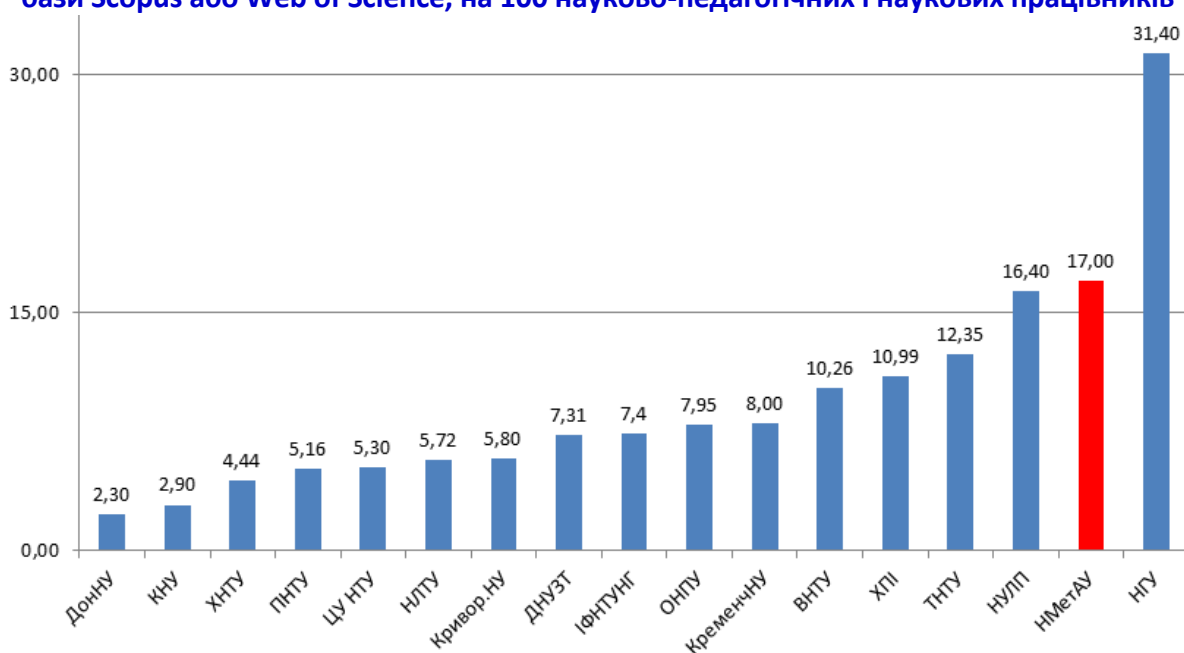

Показники, представлені на цих двох діаграмах, є кращими, якщо мають якомога меншу величину.

Кількість науково-педагогічних і наукових працівників, які не менше трьох місяців стажувалися, проводили навчальні заняття в іноземних ЗВО (наукових установах), на 100 науково-педагогічних і наукових працівників

Кількість науково-педагогічних та наукових працівників, які мають не менше п'яти наукових публікацій у періодичних виданнях, що на час публікації були включені до наукометричної бази Scopus або Web of Science, на 100 науково-педагогічних і наукових працівників

Показники, представлені на останніх двох діаграмах, є кращими, якщо мають якомога більшу величину.

До **преміальних** критеріїв відносяться

- місце ВНЗ в міжнародних рейтингах;
- наявність іноземних та міжнародних акредитацій;

- кількість науково-педагогічних і наукових працівників, яким протягом останніх 10 років були присвоєні почесні звання України;
- кількість випускників ЗВО, яким протягом останніх 10 років були присвоєні почесні звання України;
- кількість випускників закладу вищої освіти, які підтвердили своє працевлаштування протягом трьох років.

Окремо прописано вимогу щодо оприлюднення національними ЗВО на власних веб-сайтах щорічних моніторингових звітів про виконання цих критеріїв.

Аналіз сукупності об'єктивних, порівняльних і преміальних критеріїв надання та підтвердження статусу національного закладу вищої освіти виявив вагому роль наукових показників. У блоці порівняльних критеріїв наявні вісім таких показників із тринадцяти.

Отже, всі наші завдання на цей рік необхідно розглядати саме у контексті забезпечення відповідності показників критеріям, встановленим постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку та критеріїв надання закладу вищої освіти статусу національного, підтвердження чи позбавлення цього статусу».

Олена ЗАХАРОВА,

методист навчально-наукового центру

[Перейти до змісту](#)

28 ЧЕРВНЯ – ДЕНЬ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ

Цікаві факти про нашу Конституцію

День Конституції України – єдине державне свято, закріплене в самій Конституції.

Першою вітчизняною конституцією вважається Конституція гетьмана Пилипа Орлика. Тому ми можемо пишатися тим, що ця Конституція, прийнята 5 квітня 1710 року, була однією з перших в Європі та світі. Адже конституцію Сполучених Штатів Америки було схвалено лише 1787 року, конституцію Франції та Польщі – 1791 року, конституцію Російської імперії – 1905 року.

Процес підготовки Конституції України затягнувся на шість років – з 1990 по 1996 рік. Засідання Верховної ради щодо прийняття

Основного Закону тривало цілу добу. 27 червня 1996 року парламент вирішив розглядати проект на одному засіданні без перерв. У результаті бурхливих дискусій за підсумками безперервної 24-годинної роботи депутатам вдалося узгодити всі положення документа. Голосування проводилося по кожній статті окремо і цілими розділами. Голосування за Конституцію України в цілому відбулося о 9:20 ранку 28 червня 1996 року.

Міжнародне співтовариство схвалило Конституцію України, назвавши її однією з найдемократичніших у світі.

Джерело: <http://dovidka.biz.ua/tsikavi-fakti-pro-konstitutsiyu-ukrayini/>

Довідник цікавих фактів та корисних знань © dovidka.biz.ua

[Перейти до змісту](#)

СТУДЕНТСЬКЕ ЖИТТЯ

Проект «Студентська вітальня» – приклад практико-орієнтованого навчання

30 травня 2018 року в ауд. А403 кафедри обробки металів тиском відбулося заключне заняття з дисципліни «Менеджмент технологічних процесів» для студентів групи МЕ07-13м. Здавалося б – що тут незвичайного? Все як завжди: студенти, аудиторія, викладач... Але зацікавлений спостерігач відразу б помітив, що відбувається не зовсім стандартна процедура: встановлено проектор, заявлено програму заходу, розміщено анонс на сайті академії та у фейсбуці... До того ж присутні глядачі не з числа студентів, що не часто зустрінеш на наших заняттях. Що ж відбувається?

А відбувається захист проектів, що були виконані студентами 1 курсу магістратури у рамках вивченої дисципліни, особливістю якої є використання експериментальної, практико-орієнтованої методики навчання. Свого часу авторка цих рядків була учасницею тренінгу з підвищення якості навчання студентів інженерних спеціальностей, який проходив 26 – 30 вересня 2016 р. в межах проекту INNOVALUENET, що виконується Королівським технічним інститутом (м. Стокгольм, Швеція). Про цей тренінг можна докладніше прочитати у статті «Концепція CDIO навчання інженерних дисциплін» в № 8 «Кадрів металургії за 2016 р. (https://nmetau.edu.ua/file/2016-11-08-km-_no_8.pdf). Ідеї, закладені у концепцію CDIO, виявились дуже подібними до власних ідей авторки статті, але у вигляді концепції вони отримали закінчений, сформований вигляд, де окреслено певні принципи й детально обґрунтовані положення. Тому дуже заманливо було спробувати запровадити таку методику навчання у нас. Звичайно, реалізувати відразу всю концепцію в рамках однієї кафедри, більш того – однієї дисципліни – неможливо, тому ми пішли шляхом поступового впровадження головних положень, які мають допомогти нашим студентам отримати навички, досі не активовані в ході традиційних видів занять.

Слід зазначити, що в традиціях кафедри обробки металів тиском однією з головних засад завжди було уважне ставлення до студентів, їхніх інтересів, особистого росту, розвитку здібностей та розширення кругозору. Особлива атмосфера, що створюється завдяки таким пріоритетам, дозволяє розвиватися не тільки студентам, а й кафедрі – тому що її потенціал постійно зростає завдяки новим колегам з числа найкращих випускників. Неважливо, залишаються вони на кафедрі або йдуть до інших галузей – зворотній зв'язок з колишніми студентами завжди присутній, і тому є багато прикладів. Скоріш за все, саме взаємне доброзичливе ставлення і довіра у стосунках між викладачами кафедри та студентами створили передумови для втілення незвичайного задуму в реальність.

Минулого року ми разом з керівником проекту, завідувачем кафедри ОМТ професором Ярославом Вікторовичем Фроловим зробили пробний варіант проекту поза навчальним планом, щоб зрозуміти, чи зацікавляться наші студенти такою ідеєю. Тоді й народилася назва «Студентська вітальня» – ми вирішили започаткувати своєрідний студентський коворкінг-хол, де б можна було перепочити між заняттями, попрацювати над складним завданням, зустрітися за цікавою розмовою тощо. І дуже раділи, коли 8 студентів тодішнього 4 курсу и 3 студенти 3 курсу нашої кафедри приєдналися до цього започаткування. Крім цього, були залучені магістри кафедри промислової теплоенергетики під керівництвом доцента Сергія Сергійовича Федорова (також учасника тренінгу у Стокгольмі). На жаль, їх участь поки що обмежилася знайомством з проектом, без

подальшого розвитку, але ми не втрачаємо оптимізму і будемо залучати студентів інших спеціальностей до участі в наших розробках. На той час наші ентузіасти встигли попрацювати над дизайном вітальні, створити там затишну атмосферу, запланувати майбутні кроки з розвитку її наповнення і навіть представити проект на щорічному «Дні кар'єри» для учасників з підприємств регіону.

Коли перша спроба виявилася вдалою, ідея практико-орієнтованої методики навчання була покладена в основу дисципліни у нових навчальних планах магістрів. Наші гурми навчального процесу доценти Андрій Анатолійович Самсоненко і Олександр Сергійович Бобух заклали для цієї дисципліни 4 кредити і можливість виконувати її протягом 3 семестрів, що зробило проекти довгостроковими (порівняно зі звичайними дисциплінами), більш наближеними за часом до реальних завдань.

Ви скажете – ну, вітальня, ну, відпочинок – а до чого тут методики навчання, ще й новітні? А якраз сутність проекту полягає в тому, що наповнення нашої вітальні повинні розробити і створити самі студенти! Це й є реалізація принципу практико-орієнтованості навчання. Ще один принцип, який є зовсім незвичним для традиційного навчання і дуже необхідним для подальшої роботи після закінчення ЗВО – це робота в команді. Тому студенти під час виконання проекту поділилися на команди, і кожна команда сама обрала собі предмет, який вони мали створити для вітальні із залученням усіх необхідних складових бізнес-процесу – розподілом посад та функцій між членами команди, створенням бізнес-плану (на жаль, тут всі команди обмежилися лише time-line'ом, але не все одразу), опитуванням потенційних споживачів, вибором дизайну з декількох запропонованих членами команди варіантів, визначенням матеріалів, фінансовими розрахунками, організацією процесу тощо. Обов'язковою умовою було виготовлення кінцевого виробу – або у вигляді моделі, або у вигляді реального продукту. Таким чином, завдання виходило за рамки звичайних навчальних прикладів, не мало однозначних рекомендацій і рішень, вимагало постійного пошуку додаткової інформації, залучення різних видів діяльності, гнучкого ставлення до планування роботи.

Не будемо більше обтяжувати вас описом – перейдемо відразу до того самого захисту проектів. Їх презентували чотири команди: «Аqualей» (координатор Максим Носко), «Luxury Group» (координатор Михайло Мартинюк), «Lensky Group» (координатор Кирило Ленський), «Диванні війська» (координатор Костянтин Кіндрат), «Три поросяти» (координатор Олег Парфьонов).

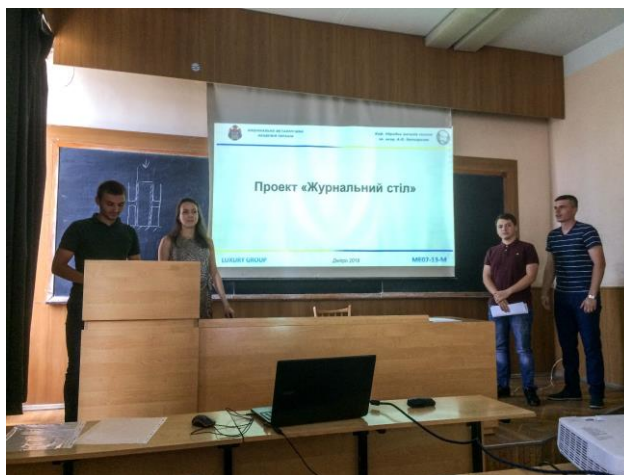
Команда «Аqualей»
Ілона Міщенко, Іван Моргун, Максим Носко

Команда «Lensky Group»
Кирило Ленський, Сергій Сумський

Команда «Диванні війська»:
Роман Базаленко, Кирило Глушко

Команда «Luxury Group»:
**Владислав Наконечний, Дар'я Гунченко,
Михайло Мартинюк, Олексій Музика**

Кінцевої мети у тому вигляді, як вона замислювалася куратором проекту і викладачем цієї дисципліни, не досяг ніхто – тому що основним при розробці виробу було залучення знання декількох процесів обробки металів, які студенти вивчали на кафедрі, бажано сполучивши ці процеси у єдиний технологічний ланцюг. Головний висновок з цього – такі складні проекти вимагають більшого контролю питання, як саме студенти зрозуміли кінцеву ціль, а також настійливості й вимогливості відносно її чіткого розуміння. Але, як не дивно, саме недостатнє розуміння задумки розширило коло матеріалів та процесів їх обробки, що їх студенти мали вивчити для отримання готового виробу. З п'яти команд реальний виріб зробили тільки три, одна команда зупинилася на стадії 3d-моделі, яка була надрукована на власному 3D-принтері кафедри, і ще одна обмежилася розробкою технології без її практичної реалізації. Тому наша вітальня отримала такі нові елементи дизайну: книжкову полицю від Lensky Group, журнальний стіл від Luxury Group, світильник від команди «Три поросяти» і макет кулера від Aqualей. Дуже непоганий результат, як ви вважаєте?

Координаторка проекту щиро вдячна всім студентам групи МЕ07-13м за активність, креативність, відповідальність і прагнення до самовдосконалення. Якби ця група не мала таких якостей – хтозна, чи достало б сміливості викладачу започаткувати такі нововведення. Та все ж головне питання – що думають самі студенти про цю дисципліну? На презентації були роздані анкети, де їх просили відповісти на декілька запитань відносно отриманого досвіду. На перше питання «Чи задоволені Ви в цілому вивченою дисципліною?» з 12 осіб, що заповнили анкету, 10 відповіли ствердно.

На прохання у тих же анкетах охарактеризувати роботу над проектом трьома словами були отримані такі відповіді: «команда, цікаво, досвід»; «мені все подобається», «роби все сам», «все дуже складно», «позитив, важкість, імпровізація»,

Учасники проекту в студентській вітальні зі своїми витворами

«шедевр, hand-made, цікаво», «шедевр, команда, вчасно», «складно, цікаво, важко», «байдужість, безвідповідальність колег», «досвід, час, доповіді». Є над чим подумати...

Головним висновком і найбільш вагомим результатом цього, без сумніву, складного і досить важкого досвіду я вважаю максимальне залучення всіх студентів до виконання проектів у команді, набуття ними реального досвіду співпраці, цілеспрямованого пошуку інформації, розподілу роботи і функцій, побудови власного таймінгу, і в кінцевому залишку – розуміння своїх сильних й не дуже сильних сторін особистості, що дозволило комусь відразу, в ході виконання проектів, а комусь дозволить згодом попрацювати над самовдосконаленням та звернути увагу на ті можливості й переваги, які вони можуть використати у подальшому.

Ще один висновок, який зробила кураторка проекту – що така форма роботи не просто корисна і не просто стоїть на часі, вона необхідна. Студенти, які прийдуть до магістратури наступного року, об'єктивно не такі сильні, як теперішні – однак їм все одно треба отримувати досвід роботи в умовах, наближених до реальних, і де, як не в стінах академії це краще зробити?

Тому сподіваюсь, що через рік ми звітуватимемо про нові елементи дизайну нашої студентської вітальні! Хто хоче на власні очі побачити наші досягнення, запрошуємо на кафедру обробки металів тиском до к. А301. До зустрічі!

Ольга КУЗЬМІНА,
кураторка проекту,
доцент кафедри обробки металів тиском ім. акад. О.П.Чекмарьова
Фото **Віталія Андреєва**, доцента кафедри ОМТ
[Перейти до змісту](#)

Чому послужать тренінги?!

Останні у цьому навчальному році два засідання психолого-педагогічного клубу "Перспектива" відбулись у формі тренінгів. Перший з них – "Навички ефективного працевлаштування" – був проведений практичним психологом психологічної служби Дніпровського національного університету ім. Олеся Гончара Наталею Василівною Потаповою. Основними учасниками тренінгу стали студенти гуманітарного факультету спеціальності "Професійна освіта". У його ході

студенти проявили для себе низку важливих для їх професійного становлення питань. По-перше, це дало можливість усвідомити власні очікування стосовно майбутньої роботи: в яких організаціях хотів би працювати, на якій посаді, чим бажав би займатися, які уміння хотів би і, найголовніше, спроможний був би застосувати у професійній діяльності. Окрім того – в який спосіб шукати бажану роботу, як репрезентувати себе під час працевлаштування, як готуватися до співбесіди, що треба знати про роботодавця, які

ризики підстерігають при працевлаштуванні за кордоном. Найцікавішою під час цього тренінгу була рольова гра "Співбесіда при працевлаштуванні".

Гостя клубу залучила до активної участі у тренінгу всіх студентів, і саме це, поряд із цінною інформацією, забезпечило його успіх. За оцінкою студентів, поради психолога суттєво допоможуть їм у вирішенні практичних питань, пов'язаних із улаштуванням на роботу.

Другий тренінг – "Прийоми застосування тілесно-рухових практик у регуляції емоційних станів" – провів також практичний психолог психологічної служби Дніпровського національного університету ім. Олеся Гончара Сергій Михайлович Молчанов. Обрана для засідання тема (як і тема попереднього засідання) є досить актуальною й ось чому.

Стан психічного та психологічного здоров'я студентів закладів вищої освіти значною мірою обумовлюється наявністю багатьох стресогенних чинників, таких, як екзамени, періоди соціальної адаптації, необхідність самовизначення у майбутній професії. Студентський вік пов'язаний із багатьма емоційними переживаннями. Вони обумовлені прагненням завоювати визнання в групі студентів-ровесників, високою мотивацією досягнень, необхідністю засвоювати нові стратегії поведінки в ситуаціях високих вимог, психічних навантажень і перенавантажень у процесі навчально-професійної та громадської діяльності. Отже, засвоєння навичок регуляції власних емоційних станів є дуже важливим для студентів.

У цьому тренінгу взяли участь студенти гуманітарного факультету спеціальностей "Професійна освіта" та "Філологія. Переклад". Для студентів цих спеціальностей навички регуляції емоційних станів є ще більш важливими, тому що професійне майбутнє багатьох із них пов'язане з викладацькою діяльністю. Як відомо, професія педагога є однією з найбільш стресогенних професій сучасності.

Професійна діяльність викладача, будучи насиченою протягом робочого дня різноманітним спілкуванням і пов'язаною з високою відповідальністю за результати роботи, викликає високе навантаження на психоемоційну сферу. Внаслідок цього у педагога підвищується ймовірність виникнення стану фізичного й емоційного виснаження, відомого під назвою "синдром емоційного вигорання".

Саме тому вміння застосовувати необхідні психологічні техніки може стати засобом профілактики й подолання синдрому професійного вигорання – і не тільки для майбутніх педагогів, а і для нині діючих. Отже не випадково у тренінгу поряд зі студентами взяли участь і викладачі металургійної академії. Нарівні зі студентами вправи, запропоновані практичним психологом, виконували декан гуманітарного факультету професор Л.М. Клімашевський та викладачі кафедри інженерної педагогіки й кафедри перекладу та іноземних мов.

На думку студентів-учасників останнього тренінгу, емоційна обстановка під час його проведення була комфортною, невимушеною; вони дізналися про цікаві способи релаксації

та досягли протягом цього заходу позитивного настрою. Усі учасники засідань клубу вдячні нашим гостям – практичним психологам із класичного університету й сподіваються на не менш цікаві зустрічі в наступному навчальному році.

Вікторія ВЕЛІЧКО,

студентка групи ПР01-15,

Ірина ФОМЕНКО,

старший викладач кафедри інженерної педагогіки,

координатор роботи клубу

[Перейти до змісту](#)

Зустріч з поетом

Наша академія має чудову «властивість» – студенти НМетАУ не стають колишніми з плином часу. Минають роки, змінюється назва нашого навчального закладу, рівні акредитації, але студенти, які покинули ці стіни, пам'ятають про свою Alma Mater і стають

нашими Вчителями, наставниками, дорогими гостями.

З ініціативи секції української мови кафедри філософії та політології 7 червня відбулися літературні читання «Дніпро – поезій пелюстки трояндові». Нашим гостем став відомий дніпровський поет Юрій Поліський, колись студент групи МЗ-55-4А. Вступне слово завідувача кафедри професора, доктора політичних наук Івана Андрійовича Побочия було проникливим та дружнім, адже почесний гість заходу є його давнім другом. Участь у зустрічі з відомим поетом Дніпра взяли студенти,

викладачі, співробітники бібліотеки НМетАУ.

Юрій Давидович народився 23 серпня 1938 року в м. Дніпропетровську. Закінчив Дніпропетровський металургійний інститут (ДМетІ) і аспірантуру Московського інституту радіотехніки, електроніки та автоматики. 1973 року захистив дисертацію. Є заслуженим винахідником України (Указ Президента України № 498 від 16.09.1999), академіком Міжнародної академії авторів наукових відкриттів і винаходів (2007). Поет, прозаїк і перекладач. Член Міжрегіонального Союзу письменників України й Міжнародного співтовариства письменницьких спілок. Є автором книг «Кожна жінка – це подія», «Навколо мене від А до Я», «Давно ми стали дорослими», «Приймаю і шипи, і троянди», «Ходить світанок алеями», «АВЕ», «Рубаї», «Шукаю учорашній день» і двох книг перекладів з української. Публікувався в міжнародних літературно-художніх журналах, альманахах, колективних збірниках та газетах. Член редакційної ради журналу «АВЕ». Лауреат літературних премій ім. «Молодої гвардії», ім. Л. Вишеславського, ім. О. Бішарева, ім. М. Светлова.

Твори цієї людини залишають відлуння у серці... Світ стосунків, глибоке чуття єдності з жіночою душою приваблюють і дивують...

Были молоды мы

Были молоды мы, словно боги,
для которых препятствий нет.
Впереди поезда и дороги,
и времен неизвестных свет.

И по данным Судьбою дорогам
отшагали за годом год.
И вернулись к родимым порогам
после радостей и непогод.

Мы любили и были любимы,
знали взлеты и боль потерь,
ошибались весомо и зримо,
открывая чужую дверь.

Пили горечь осенней полыни
и лозы виноградный сок
на пути к иллюзорной вершине,
до которой один виток.

Мы прошли сквозь дожди и тревоги,
Сквозь туманы ушедших лет.
Позади поезда и дороги,
И времен невозвратных свет.

Авторський світ дружби, порядності, романтики та любові до своєї рідної землі, до близьких людей є неперевершеними...

Молитва

Для всех моих родных – и близких, и далеких,
для всех друзей моих, живущих на земле,
я каждый день прошу: Судьба, продли им сроки
простого бытия в плывущем корабле.

И освети их путь земным обычным счастьем.
Их дом убереги от бури и невзгод,
от зависти людской, от злобы и напасти.
От боли их храни, храни из года в год.

Наполни души их лазурью небосвода,
где звездная страда, где солнце и луна.
И дай здоровья им до самого ухода,
чтоб радости нектар испить смогли до дна.

Пусть будет каждый миг в стремительном потоке
финальных кратких дней отрадою во мгле
для всех моих родных – и близких, и далеких,
для всех друзей моих, живущих на земле.

Прозові мініатюри, різні за тематикою вірші, спогади про видатних учених та працівників нашого закладу, які стали легендами – це і багато іншого отримали задоволення почути гості й учасники наших літературних читань.

Талант завжди викликає відлуння в душі й бажання йти назустріч. Вірші для гостя читали й студенти, і викладачі: доцент Ніна Никифорова, яка привітала гостя власними проникливими рядками, студенти груп МН01-17-1,2, МЕ06-14 та інші. Відбувся дивовижний обмін

почуттями, емоціями, думками.

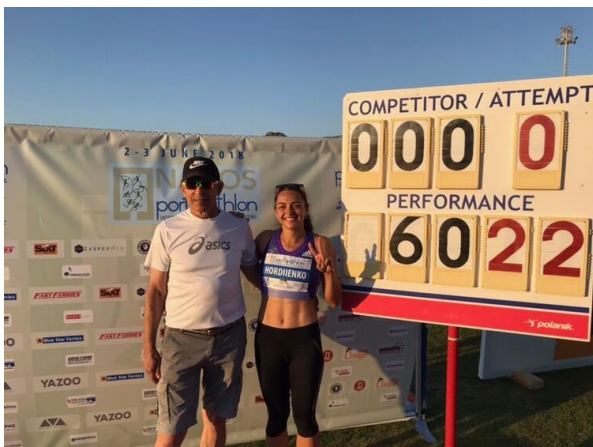

Знайомство з цим автором обов'язково матиме продовження, адже Юрія Поліського зі щирою, глибокою вдячністю було запрошено стати гостем наступних творчо-поетичних заходів НМетАУ.

Наталія ЛЕОНОВА,
доцент кафедри філософії та політології
Фото **Марини Онуфрієнко**, завідуючої
культурно-просвітницьким відділом бібліотеки
[Перейти до змісту](#)

Нові досягнення наших спортсменів

Вдалі весняні старти наших легкоатлетів

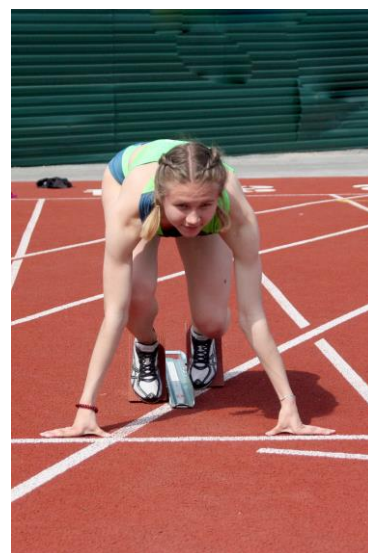
Вітаємо

Риму Гордієнко (група ДІ01-14)
з черговими перемогами!

На міжнародному турнірі з багатоборства в м. Варшаві (Польща) Рима посіла 1 місце. Дуже вдало вона виступила на міжнародному турнірі в м. Афінах (Греція) – посіла 1 місце і, набравши 6022 очок, виконала Європейський норматив для участі в чемпіонаті Європи з легкої атлетики. 1 місце Рима посіла також на чемпіонаті міста з легкої атлетики серед закладів вищої освіти.

Порадувала нас своїми успіхами **Валентина Кисленко** (група ОА01-15). Вона стала чемпіонкою України серед юніорів в естафеті 4x100 м та отримала срібну нагороду цього чемпіонату в бігу на 100 м з бар'єрами. Валентина стала також чемпіонкою міста серед закладів вищої освіти.

Чемпіонат України з легкої атлетики серед юніорів був успішним і для інших наших спортсменів. Срібними призерами цих змагань стали **Антон Копитько** (група ЕП01-15) у стрибках у довжину, **Данило Кащенко** (група МЕ01-17-1) в естафеті 4x100 м та **Михайло Басов** (група МЕ01-17-1) в естафеті 4x100 м. **Артур Малишенко** (група ЕО01-17) став бронзовим призером у потрійному стрибку.

На чемпіонаті міста з легкої атлетики серед закладів вищої освіти крім Рими та Валентини чемпіонами стали **Антон Копитько** та **Данило Кащенко**. Срібні нагороди вибороли **Андрій Варич** (група МГ01-13), **Олексій Репешко** (група МЕ04-13), **Олександр Попко** (група АВ01-15) та **Артур Малишенко** (група ЕО01-17). Бронзовим призером стала **Вікторія Пархоменко** (група МЕ01-17-1). В підсумку збірна команда академії посіла **друге місце**, поступившись тільки команді Придніпровської академії фізичної культури. Для порівняння: команда ПДАФКіС набрала 15448 очок, команда НМетАУ – 15162 очка, команда НТУ «Дніпровська політехніка», яка посіла 3-є місце, – 11602 очка, а команда ПДАБА (останнє 8-ме місце) – 2732 очка.

Тренує легкоатлетів старший викладач кафедри фізичного виховання **Дзюбенко Микола Іванович**.

**Олександр Попко, Антон Копитько,
Артур Малишенко**

Праворуч Вікторія Пархоменко

1 червня студенти академії взяли активну участь у Всеукраїнському забігу "Зелена миля". Ця подія відбувається всюди, де є студенти. В цьогорічному забігу взяли участь 30 тисяч студентів з майже 300 вишів України. Акцію організували Спортивна студентська спілка України, Міністерство освіти і науки України, Національний олімпійський комітет України та Комітет з фізичного виховання та спорту МОН України з метою пропаганди здорового способу життя та захисту навколишнього середовища.

Наші учасники забігу «Зелена миля»

Гідна перемога на кубку світу

З 14 по 17 червня 2018 р. в м. Ремені (Італія) проходив Кубок світу з кікбоксінгу (фулконтакт). В цих змаганнях взяли участь команди з 52 країн світу. До складу збірної команди України увійшли студенти нашої академії **Микола** та **Олександр Ксензови** (група ОА01-15). Вони гідно виступили і вибороли **золоті нагороди**: Микола у ваговій категорії до 81 кг, Олександр – у ваговій категорії до 86 кг.

Тренер спортсменів – викладач кафедри фізичного виховання, заслужений тренер України **Акімов Володимир Євгенович**.

Ігрові види спорту

Збірна команда академії з **регбі** стала **срібним призером V Спортивних ігор Дніпропетровської області**. До складу команди входять **Олексій Григоренко** (група ЕП01-12), **Євген Кравчук** (група ТЕ02-12с), **Олександр Устинов** (група МЕ06-14), **Владислав Кравчук** (група МВ01-14), **Богдан Гармаш** (група МЕ02-14), **Дмитро Решетилівський** (група АВ01-14), **В'ячеслав Чернов** (група МЕ06-14), **Роман Майтак** (група МЕ07-12м), **Дмитро Котенко** (група МН01-17), **Віталій Чурбанов** (група АП01-15-1).

Тренер команди викладач кафедри фізичного виховання **Шатрова Олена Володимирівна**.

Жіноча збірна команда академії з **гандболу** стала **бронзовим призером V Спортивних ігор Дніпропетровської області**. До складу команди входять **Яна Якубук** (група ХТ03-13), **Яна Сидоренко** (група ХТ01-14), **Анжеліка Бондаревська** (група ФІ01-16-1), **Софія Некраш** (група ТЕ01-16), **Єлизавета Попова** (група ФІ01-15-1), **Ганна Неплях** (група МН01-16-3), **Олена Кудрич** (група МЕ07-15-1), **Маргарита Рудник** (група МН01-17-1), **Вероніка Гурина** (група МН01-17-1), **Анастасія Махиня** (група МН01-17-1), **Ольга Морозова** (група ЕК01-15).

Тренер команди викладач кафедри фізичного виховання **Шатрова Олена Володимирівна**.

Чоловіча збірна команда академії з **гандболу** стала **бронзовим призером V Спортивних ігор Дніпропетровської області**. До складу команди входять **Олексій Григоренко** (група ЕП01-12), **Євген Кравчук** (група ТЕ02-12с), **Олександр Устинов** (група МЕ06-14), **Владислав Кравчук** (група МВ01-14), **Богдан Гармаш** (група МЕ02-14), **Дмитро Решетилівський** (група АВ01-14), **В'ячеслав Чернов** (група МЕ06-14), **Роман Майтак** (група МЕ07-12м), **Дмитро Котенко** (група МН01-17), **Віталій Чурбанов** (група АП01-15-1), **Данило Онищенко** (група МН03-15). Тренер команди викладач кафедри фізичного виховання **Шатрова Олена Володимирівна**.

Вітаємо наших спортсменів та бажаємо їм подальших успіхів!

Кафедра фізичного виховання
[Перейти до змісту](#)

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Непересічна подія

Коли щось відбувається вдруге, кажуть про невинновідність. Якщо втретє – маємо право вважати це регулярним. Саме втретє відбулася Міжнародна конференція «Advances in Metallurgical Processes and Materials» (AdMet), яку було проведено – цього разу у Львові – протягом 10 – 13 червня цього року. Читач, можливо, очікує звичних виразів на кшталт «під егідою... Міністерства..., Національної Академії...» тощо. Але ж ні, не під егідою, а саме без неї – жодних асоціацій з десятками інших «міжнародних» конференцій, що «входять до переліку» або «відбуваються під егідою».

Трошки історії. Перша AdMet відбулась у 2007 році в Дніпропетровську (теж без егід). У ній взяли участь понад 120 учасників з 22 країн світу. Не лише цифри, але й калібр учасників були вражаючими. Як сказав тоді видатний учений-металург з Імперіал Коледж (Лондон) Кен Мілз, «Ви нанесли Національну металургійну академію України на карту світу». Саме так. Часто в рекламах університетів можна почути «ми – визнані у світі...», що радше викликає асоціації на кшталт «широко відомі у вузькому колі». Насправді дуже хотілося б дізнатися, чи вдалося ще комусь провести подібну конференцію в Україні. Гадаю, що навряд чи. Але, на жаль, говорити про це доводиться у минулому часі – наступну AdMet довелося декілька разів відтерміновувати внаслідок складної ситуації в Україні. Ми все ж таки провели її у травні 2015 року в Києві, але кількість учасників була меншою, і представляли вони «лише» 8 країн: учасники з Південної Кореї, Китаю, та декількох країн Європи скасували участь, враховуючи урядові рекомендації з відвідування України у той час.

І ось 2018 рік – Львів: 51 доповідь, понад 60 учасників та 12 країн, а саме – США, Швеція, Японія, Південна Корея, Південна Африка, Австралія, Австрія, Польща, Індія, Іран, Німеччина, Бельгія. Скромніші – у порівнянні з першою AdMet – кількісні показники загалом відображають певне зменшення зацікавленості у нашій країні з огляду на стан науки та складну внутрішню ситуацію. Втім, формат конференції та представницький рівень не лише не зазнали втрат, але й набули розвитку, отже, дозволю собі стверджувати: AdMet залишається непересічною подією. Четверо іноземних учасників відвідали AdMet втретє (з них двоє – японці, один австралієць та один південноафриканець), ще четверо – вдруге. Утримувати такий рівень лояльності протягом 11 років вдається не кожному, тобто, є підстава сподіватися, що те, що ми робимо, є непоганим. Як і зазвичай, найбільшою виявилася делегація з Японії – 9 науковців, серед яких були такі зірки сучасної металургійної науки, як професори Фумітака Цукіхаші (Університет Токіо), Шин-я Кітамура (Університет Тохоку) та Ріо Іноуе (Університет Акіта).

Відкрив конференцію наш давніший колега та всесвітньо відомий учений професор Сешадрі Сітараман з Королівського технологічного інституту (Швеція). Саме він колись надихнув нас провести першу AdMet.

Сенсаційною стала участь одного з найвідоміших сьогодні учених-металургів Дональда Садовея з Масачусетського технологічного інституту, українця за походженням та одного з дуже небагатьох металургів, роботи яких публікувалися в Nature, та якого Times включав до списку 100 найбільш впливових науковців світу. Винайдений ним спосіб отримання заліза шляхом електролізу оксидного розплаву належить до числа тих, яким пророкують велике майбутнє завдяки можливості відмовитися від використання викопного палива при виробництві сталі.

Учасники конференції

На жаль, не можу похизуватися значним представництвом співробітників НМетАУ. Причини того неодноразово доводилося згадувати на засіданнях вченої ради – низький рівень володіння англійською, та невідповідність наукової тематики світовому контексту. Але це – зовсім інша історія.

І, нарешті, хто ці «ми», неодноразово згадувані у попередньому тексті? Окрім автора цих рядків, це професори Лев Медовар та Ганна Стовпченко (Інститут електрозварювання ім. Є. Патона НАНУ). Підкреслю, що саме ентузіазм цих двох та ще групи молодих співробітників, які працюють під їхнім керівництвом, зробив AdMet можливою.

Професор Г. Стовпченко поміж Садовою та Садового. Мер Львова вітав учасників AdMet

Колишні та теперішні співробітники лабораторії професора Фумітаки Цукіхаши (Університет Токіо) зустрілися у Львові

Наступна AdMet відбудеться у травні 2021 року в Одесі: окрім суто наукового контексту ми вважаємо важливим показати нашим закордонним колегам Україну в усьому її різноманітті. Прошу вважати цю публікацію початком підготовки до AdMet-2021.

Володимир ШАТОХА,
проректор з науково-педагогічної роботи, д.т.н., професор
[Перейти до змісту](#)

Міжнародне співробітництво як дороговказ в інтеграції НМетАУ до європейського науково-освітнього простору

З 4 по 7 червня 2018 р. на базі Технічного університету м. Варни (Болгарія) з ініціативи та за безпосередньою участю Інституту інтегрованих форм навчання НМетАУ та за підтримки керівництва НМетАУ проходила **XIV міжнародна конференція** «Стратегія якості в промисловості і освіті». Успішній роботі конференції значною мірою сприяли майже 15-річний досвід співробітництва Національної металургійної академії України та Технічного університету м. Варни, традиційно привітна атмосфера спілкування, а також велика підготовча робота, що була проведена оргкомітетом задовго до її початку. За декілька днів до початку роботи конференції відбулася робоча зустріч-нарада представників оргкомітету з ректором ТУ-Варна проф. д-р інж. Росеном Н. Василевим, на яку були запрошені проректори університету з навчальної (доц. д-р інж. Маргрета П. Василева) та наукової діяльності (доц. д-р інж. Розалина С. Дімова), проректор з акредитації та зв'язків з громадськістю доц. д-р Тошко Х. Петров, проректор з академічного складу і координації доц. д-р Цена Р. Мурзова, директор департаменту міжнародної діяльності проф. д-р інж. Христо К. Скулев, керівник науково-дослідного центру доц. д-р інж. Іван В. Іванов, керівник центру з якості доц. д-р інж. Стоян Д. Славов та керівники інших структурних підрозділів.

Учасники робочої наради у ректора ТУ-Варна щодо організації та проведення конференції й науково-педагогічного стажування (фото ТУ-Варна)

На цій зустрічі співголова оргкомітету директор Інституту інтегрованих форм навчання НМетАУ Т.С. Хохлова передала болгарським колегам привітання ректора академії О.Г. Величка та побажання щодо порядку денного конференції. Слід віддати належне шанобливому ставленню і чуйності ректора ТУ-Варна Росена Н. Василева до побажань нашого ректора та оргкомітету. Він люб'язно погодився надати всіляку підтримку щодо проведення конференції. Після обміну думками шановний ректор ТУ-Варна дав персональні доручення заступникам та керівникам відділів взяти участь у проведенні запланованих майстер-класів для учасників конференції, а також виступити з доповідями, перш за все – з питань, що входили до міжнародної програми професійного розвитку «Сучасні тенденції у вищій освіті в країнах Європейського союзу. Досвід Технічного Університету Варни», яка була заздалегідь узгоджена НМетАУ та ТУ-Варна. У підсумку був визначений склад керівників стажування та ключові тренери (лектори) з кожного з 4-х модулів програми:

- освітні системи країн Євросоюзу і особливості організації навчального процесу в європейських університетах. Акредитація освітніх програм і базові підходи у забезпеченні якості в освіті (на прикладі ТУ-Варна);
- психолого-педагогічні аспекти організації навчального процесу в умовах розширення міжнародного обміну викладачами та студентами;
- міжнародне співробітництво в галузі науки та освіти. Досвід реалізації наукових та освітніх програм (на прикладі ТУ-Варна);
- політика ЄС щодо інновацій та наукових досліджень і фінансування освіти. Організація взаємодії вищого навчального закладу з промисловістю та бізнесом. Досвід ТУ-Варна.

Ще одним важливим результатом зустрічі з ректором ТУ-Варна було підписання оновленого договору про подальше співробітництво організаторів конференції – Національної металургійної академії України та Технічного університету м. Варни і низка інших важливих документів. У своїх виступах ректор ТУ-Варна та інші учасники наради підкреслювали важливість розширення і поглиблення співробітництва між університетами України та Болгарії, що цілком відповідає євроінтеграційним прагненням України та сприяє інтеграції українських вишів до європейського науково-освітнього простору.

Науково-педагогічне стажування і конференція пройшли в творчій, діловій атмосфері. Змістовні й цікаві лекції та майстер-класи від болгарських та українських фахівців, а також доповіді окремих учасників часто супроводжувалися жвавим обговоренням, конструктивними дискусіями і полемікою, що значною мірою оживляло атмосферу по-справжньому цікавого спілкування.

Зал засідань (зліва) та фрагмент дискусії між учасниками конференції під час обговорення однієї з доповідей (справа)

В роботі конференції взяли участь понад 50 представників закладів вищої освіти та наукових організацій України, Болгарії та інших країн. З урахуванням заочної участі загальна чисельність учасників склала понад 500 осіб з приблизно 150 наукових організацій і закладів вищої освіти чотирьох держав. Оргкомітет підготував та видав у друкованому та електронному вигляді (на CD) збірник матеріалів конференції в 2-х томах, в які увійшли понад 160 доповідей (загальний обсяг – близько 800 сторінок).

За підсумками стажування і участі в конференції учасникам були вручені іменні сертифікати, які підтверджують міжнародний досвід кандидатів на здобуття звання доцента і професора відповідно до нового «Порядку затвердження рішень про присвоєння вчених звань» згідно з Постановою КМУ № 656 від 19 серпня 2015 року, наказом МОН України №13

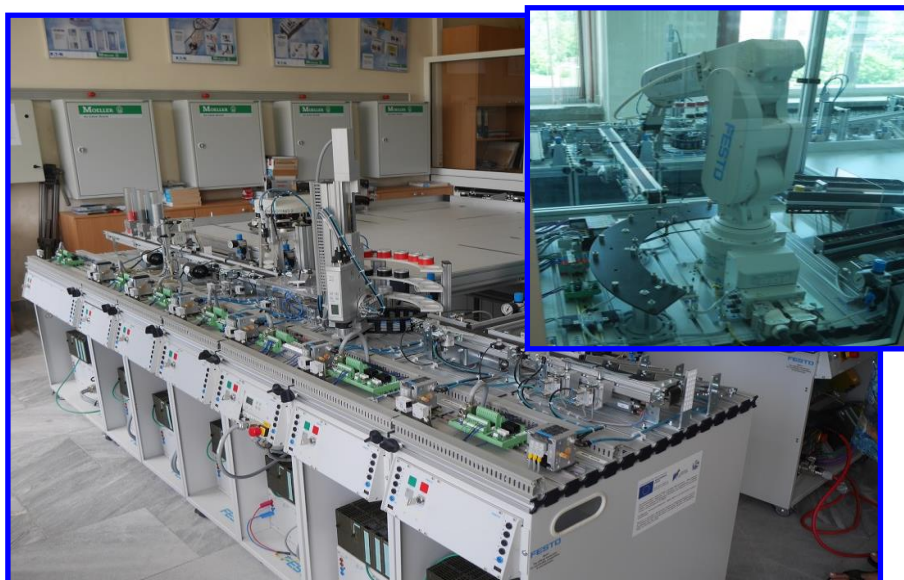
від 14.01.2016 і Законом України «Про вищу освіту», а також враховуються при ліцензуванні і акредитації освітніх послуг.

**Сертифікат ТУ-Варна, що підтверджує
стажування за міжнародною програмою
професійного розвитку**

Слід зазначити, що в контексті згаданих нормативних актів не менш важливим для українських освітян і науковців є отримання сертифікату відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з мов країн Європейського Союзу. Таку можливість мали учасники міжнародної конференції «Інноваційні технології в науці та освіті. Європейський досвід», яка була проведена оргкомітетом 21-24.11.2017 року у Відні (Австрія). Звертаємо увагу, що восени 2018 року запланована друга аналогічна конференція в одній із країн Євросоюзу, повідомлення про яку буде розміщене на сайті НМетАУ.

В рамках заходів конференції були також проведені екскурсії факультетами та окремими кафедрами ТУ-Варна, ознайомлення з інфраструктурою університету та технічним оснащенням окремих лабораторій. Приємне враження на учасників конференції справила лабораторія механотроніки факультету обчислювальної техніки та автоматизації, оснащена роботизованим обладнанням. Чималі кошти (кількадесят тисяч євро) для придбання цього обладнання були надані Європейським фондом регіонального розвитку за оперативною програмою ЄС «Розвиток конкурентоспроможності болгарської економіки», яка діяла у 2007 – 2013 рр.

**Обладнання роботизованого лабораторного комплексу фірми «Mitsubishi» в лабораторії
механотроніки ТУ-Варна**

Хотілося б висловити побажання більш активної участі аспірантів, наукових та науково-педагогічних працівників НМетАУ в роботі нашої конференції, яка завдяки зусиллям її організаторів відбувається на базі ТУ-Варна щорічно у перших числах червня. Окрім

можливості отримання міжнародного сертифікату, наша конференція – це чудова нагода для нових знайомств та незабутніх вражень, особливо для тих, хто ще не мав змоги відвідати Болгарію. Наостаннє хотілося б навести слова одного з учасників по закінченні конференції, який сказав: «Сюди варто хоча б одного разу приїхати!...». Переконалися в тому, що ці слова були сказані щиро, може кожний – наступна наша конференція не за горами! Слідкуйте за повідомленнями...

Юрій СТУПАК,
секретар оргкомітету конференції,
доцент ІНІФН НМетАУ, PhD

Фото автора
[Перейти до змісту](#)

Тренінги з забезпечення якості вищої освіти у Пловдивському університеті ім. Паїсія Хілендарського

15 – 18 травня представники Національної Металургійної академії України: професор кафедри автоматизації виробничих процесів Олег Юхимович Потап та доцент кафедри електрометалургії Олександр Володимирович Жаданос взяли участь у тренінгах на базі Пловдивського університету ім. «Паїсія Хілендарського» (Болгарія) в рамках реалізації проекту Erasmus+ «Імплементация системи забезпечення якості освіти через співробітництво університету – бізнесу – уряду у ЗВО» (EDUQAS). На цих заходах представники НМетАУ разом з колегами з партнерських закладів вищої освіти України та Казахстану вивчали болгарський та румунський досвід забезпечення та оцінювання якості освіти.

Учасники тренінгу

Головною метою тренінгів було ознайомлення з основними особливостями функціонування Національних агенцій із забезпечення якості в Болгарії та Румунії. Представники Пловдивського університету та Університету Крайова (Румунія) докладно

представили методологію проведення внутрішньої та зовнішньої оцінки якості вищої освіти у відповідності з діючими стандартами цих країн, ознайомили з системою показників та документами, які готуються для проходження процедур акредитації ЗВО в цих країнах.

Значна увага була приділена зворотному зв'язку між роботодавцями та вишами з метою забезпечення якості підготовки бакалаврів та магістрів. Навчальна робота в аудиторіях, яка проходила в діалоговому режимі, чергувалася з екскурсіями по навчальних корпусах та лабораторіях Пловдивського Університету, зустрічами з представниками адміністрації та викладачами.

Велика подяка болгарським та румунським колегам за відмінну організацію тренінгів, теплий прийом і організовану культурну програму, яка дозволила ознайомитися з основними напрямками роботи цього вищого навчального закладу. Це, безумовно, буде сприяти вдосконаленню системи оцінки якості освіти в НМетАУ, наближаючи її до європейських стандартів.

Довідкова інформація щодо проекту EDUQAS.

Мета проекту: впровадження системи забезпечення якості освіти шляхом розробки ефективних внутрішніх стандартів якості, що сприятимуть підвищенню можливостей працевлаштування студентів університетів країн-партнерів. Внутрішня система контролю якості буде ґрунтуватися на аналізі потреб і можливостей казахських та українських ЗВО, досвіді та кращих практиках забезпечення якості в Болонському процесі.

Цільова група: студенти, адміністративний та науковий персонал, фахівці з питань якості, представники бізнесу, державні органи, асоційовані партнери.

Завдання проекту:

- створення 6 підрозділів із забезпечення якості, що об'єднують заходи з забезпечення якості та підтримують розвиток культури якості серед усіх учасників;
- впровадження внутрішніх керівних принципів та процедур забезпечення якості, спрямованих на вдосконалення освітніх програм та інших заходів;
- зміцнення потенціалу навчально-викладацького складу, який бере участь у процесах забезпечення якості;
- модернізація внутрішніх інформаційних систем оцінки якості та вдосконалення інфраструктури забезпечення якості;
- розвинення відкритої для нових членів мережі експертів із забезпечення якості через співпрацю університетів – бізнесу – уряду.

Напрями діяльності за проектом:

- сприяти створенню культури якості на різних рівнях шляхом мотивації, довіри, відповідальності студентів та інституційного лідерства окремих працівників;
- розробити пропозиції щодо розробки програм для бакалаврів та магістрів за участю всіх зацікавлених сторін;
- розробити технології оцінки якості програм бакалаврів та магістрів, які повинні відповідати цілям та результатам навчання;
- провести тренінг для фахівців з якості освіти та академічного персоналу;
- удосконалити партнерську мережу університет – бізнес – уряд через співпрацю з університетами ЄС;
- удосконалити внутрішню інформаційну систему університетів з оцінки якості;
- розробити корпоративну інфраструктуру забезпечення якості на базі ІКТ.

Очікувані результати:

1. Створення підрозділів контролю якості, розробка набору стандартів, керівних принципів для забезпечення внутрішньої якості вищої освіти;
2. Поліпшення якості діяльності (дослідження, освіта, управління) на основі досвіду університетів ЄС;
3. Поліпшення культури якості серед студентів, викладачів, адміністративного та керівного персоналу університету;
4. Створення партнерської мережі університет – бізнес – уряд за сприяння агентств забезпечення якості, професорів, дослідників, студентів з університетів ЄС;

Учасники проекту:

Європейський Союз: Університет Крайова (Румунія), Університет Льєж (Бельгія), Королівський технологічний інститут КТН (Швеція), Пловдивський університет «Paisii Hilendarski» (Болгарія), Латвійський університет (Латвія), Університет Лотарингії (Франція), Вища рада з оцінки досліджень та вищої освіти (Франція).

Україна: Національна металургійна академія України, Харківський національний економічний університет ім. Семе́на Кузне́ца, Національний університет «Львівська політехніка», Донецький державний університет управління, Міністерство освіти і науки України, Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України, Національне агентство з забезпечення якості вищої освіти України.

Казахстан: Казахський університет міжнародних відносин Аблай-Хан та світові мови, Казахський університет економіки, фінансів та міжнародної торгівлі, Міністерство освіти і науки Казахстану.

Олександр ЖАДАНОС,
доцент кафедри електromеталургії
[Перейти до змісту](#)

УКРДІПРОМЕЗУ – 60 РОКІВ

Трохи про Діпромез

Український державний інститут по проектуванню металургійних заводів (Укрдіпромез) засновано у Дніпропетровську 24 червня 1958 року постановою Ради Міністрів УРСР № 815. За ці роки Укрдіпромез став найкрупнішою організацією в Україні – комплексним технологічним інститутом з проектування нових, реконструкції та модернізації діючих металургійних підприємств не тільки нашої країни, а країн СНД, далекого зарубіжжя. Всього за проектами Інституту збудовано та реконструйовано 25 агломераційних

фабрик, 47 доменних печей, 13 конверторних та електросталеплавильних цехів, понад 120 прокатних і трубних цехів, станів і відділень. Сьогодні на металургійних підприємствах за проектами Укрдіпромезу виробляється 70% чавуну, сталі, прокату та 90% труб. Інститут посідає

домінуюче положення на ринку науково-технічної продукції і визначений стратегічно важливим для економіки та безпеки держави.

Свято Діпромезу – це й наше свято. Адже більшість його співробітників – це випускники НМетАУ різних років. Співпрацюють з Укрдіпромезом також наші науковці.

З ювілеєм, Діпромезе!

Використано матеріали

<http://www.rada.com.ua/ukr/catalog/19935/> та
<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B4%D1%96%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%B7>

[Перейти до змісту](#)

Мій Діпромез

Укрдіпромез, або просто Діпромез – для когось це неживий інститут, а для мене – це життя, причому краща його частина.

Я народилася в Діпромезі, тут пройшли мої дитинство, юність, дорослішання і та напевно найкраща частина життя, коли була сім'я з мамою, татом і сестричкою, було весілля, народження сина, любов, яка буває тільки в книжках (а була таки!), були різні етапи життя, був мій Діпромез, яким я його знала (хоча жодного дня не працювала там), в якому ми жили душею разом з татом.

Але про все по порядку.

У вересні 1957-го мій тато (саме, тато, а не батько!) Олександр Селіверстович Зінченко, закінчивши Дніпропетровський металургійний інститут, молодим фахівцем прийшов на роботу в тоді ще філію Діпромезу, яка через рік (в 1958) стала самостійним інститутом – Укрдіпромезом – до прокатного відділу. Минуло лише 9 років, і Олександра Селіверстовича призначили директором цього величезного інституту, який, включаючи філії, що розрослися, налічував 4 – 6 тисяч співробітників! У той час на такі високі посади призначали людей шістдесятирічних, а тут? Спочатку було якесь здивування, недовіра, які дуже швидко розсіялися. І працював він на цій посаді 21 рік !!!

Яким був тато? Я часто питаю себе про це. І відповідаю: «Розповісти неможливо!» Розумієте, при спілкуванні з ним щось невловимо приємне, добре витало в повітрі. Він не був красномовним, але говорив коротко і ясно, конструктивно і зрозуміло, дуже стримано, не випускаючи емоції на співрозмовника. Але розповісти, яким він був, не вийде, і це підтвердять всі ті, хто знав його особисто, хоч їх все менше з кожним днем ... Його внутрішнє наповнення відчувалося між рядків, в ньому був той шарм людський, який не можна ні помацати, ні потримати ... З Олександра Селіверстовича «вивергалася» неосяжна доброта, при цьому він був строгим і вимогливим. Пам'ятаю, що навіть я, будучи молодшою

О.С. Зінченко

дочкою, вертлявою та розбалуваною, при слові суворому «підгортала хвіст» і скорялася. Але люди до нього йшли і йшли, з великих та малих проблем, йшли, знаючи, що за найменшої можливості він завжди допоможе.

Хочу згадати епізод, який говорить багато про що. У машинобудівному відділі працювала кресляркою самотня жінка, яка жила в комунальній квартирі, і за судовим рішенням для іншого сусіда треба було звільнити цю кімнату. Хто захоче добровільно? Тато попросив її. Вона звільнила негайно. Минув час, і, коли «прийшли» в інститут чергові квартири, вона отримала окрему однокімнатну квартиру.

І це треба ж пам'ятати про кожного з багатьох тисяч !!!

І це треба ж так довіряти своєму шефові, щоб звільнити без умов!

Він був людиною слова! Йому не тільки довіряли, а вірили, саме вірили!!! І йшли до нього люди, йшли, йшли !!!

Діпромез мав рідкісну особливість – цей інститут при всій багатотисячності був колективом, саме колективом. Хочу зазначити, що художня самодіяльність там була такою, що на концертах, які проводили до свят, не було вільного місця, приходили й сім'ї співробітників ... Там були унікальні таланти, згуртовані в єдиний колектив, там варто було побувати...

Л.О. Шапран (Зінченко, Хитько)

А наша «Оріль»? Є в Укрдіпромезу турбаза на річці Орілі. Для сьогоднішніх співробітників це просто база відпочинку, а я пам'ятаю, як її вишукували у відведеному квадраті, як будували, не зрубивши жодного дерева, як рятували щороку від затоплення, як спали ми в наметах, як гуляли до пізньої ночі нашою компанією дітей діпромезівців. Ці пісні до ранку, ця сауна для всіх, ця їдальня, в якій ми по черзі допомагали мити посуд, спортивні змагання, глибока, глибока річка, де нас вчили плавати, де ми плавали на човнах. Це «тирло», куди ми о 12 годині за молоком бігали, одним словом, ностальгія до болю приємна...

Олександр Селіверстович Зінченко був заслуженою людиною, він Лауреат Державної премії СРСР, заслужений металург, ветеран Другої світової війни, мав багато інших нагород. І пройшло вже 29 років з тих пір, як пішов з життя мій тато, 29 років! Але,

приїжджаючи на Сурсько-Литовське кладовище, я бачу живі квіти, я зустрічаю людей, які зупиняються біля його могили і згадують щось своє ... І онукам, і правнукам його кажу, що ці люди про нагороди батькові напевно й не пам'ятають, а те, що він був ЛЮДИНОЮ в величезному значенні цього слова, пам'ятають точно! Такими й намагаються бути його онуки, і я впевнена, що вони такими й є!

Є діпромезівці, які люблять і пам'ятають тата, які стали ініціаторами створення пам'ятної дошки. Кілька років тому пам'ять Олександра Селіверстовича Зінченка увічнили меморіальною дошкою на будинку Укрдіпромезу.

Його забути не можна, його не любити неможливо!

Людмила ШАПРАН,
доцент кафедри ливарного виробництва
[Перейти до змісту](#)

ІСТОРІЯ НМетАУ В ОБЛИЧЧЯХ

До 90-річчя від дня народження М.П. Свинолобова (1928 – 2007)

Лист із минулого

Микола Петрович Свинолобов, професор кафедри теплотехніки та екології металургійних печей (ТЕМП) НМетАУ, один із засновників Дніпропетровської наукової школи металургійної теплотехніки, як власне і всі корифеї кафедри печей, був неординарною та обдарованою особистістю. З його ім'ям пов'язано чимало цікавих історій і бувальщин про наукове (і не тільки) життя кафедри та її співробітників. Завзятий шахіст і преферансист, знавець музики і цінитель прекрасного, НПС (так себе часто називав Микола Петрович) був "теплотехнічним центром кафедри", джерелом численних суперечок і дискусій, які часом викликали неабиякі наукові сутички.

Ми вирішили, що найкраще М.П. Свинолобова характеризує він сам. Читачеві пропонуються уривки з листа Миколи Петровича до його друга Льоні з Маріуполя (прізвище Льоні спеціально вилучено). Але перед цим –

невелика передмова.

Лист люб'язно дозволила опублікувати Лариса Михайлівна Красота – вдова Миколи Петровича. Тут є основне, щоб зрозуміти проблеми, сумніви, гордість, турботи, біль великих учених минулого століття, яскравим представником яких був Микола Петрович Свинолобов. Як любив повторювати сам НПС, "Свинолобов – це ціла епоха в житті ДМет!". І це правда. Він – знакова фігура, яка формувала імідж НМетАУ своїм ставленням до справи. Його ім'я стоїть в одному ряду з людьми, про яких довго ходитимуть легенди (В.С. Гудінович, В.Б. Охотський, А.І. Демченко, Г.Г. Шестопалов, С.І. Аверін і багато інших викладачів НМетАУ).

У листі не відображені хобі НПС: музика, книги-спогади про Другу світову війну, шахи, доміно і багато іншого. Він був людиною, яка захоплюється, і, якщо його не зупинити, міг займатися улюбленою справою цілу добу безперервно. Багато хто пам'ятає, що одного разу НПС просидів за грою в шахи цілу ніч у своїй кімнаті Б-205: 2-й поверх кафедри перекривався на замок, і шахістів випадково замкнули. Мобільних телефонів тоді не було. Вранці наступного дня поверх відкрили, а в кімнаті сидить НПС і ріжеться в бліц.

Музична колекція НПС була однією з найбільших у Радянському Союзі. До нього приїжджали колекціонери з багатьох міст, щоб переписати зарубіжну та вітчизняну музику з рідкісних в ту пору записів. До слова, у НПС в 1980 – 2000 роках був один із найдорожчих магнітофонів, вартість якого наближалася до вартості легкового автомобіля. І це теж була гордість НПС.

Життя Миколи Петровича було настільки багатогранним, що про нього можна говорити нескінченно. Мені пощастило працювати безпосередньо з НПС у стінах НМетАУ, у

**Останній виступ М.П. Свинолобова
на міжнародній конференції
2005 року (Дніпропетровськ,
НМетАУ)**

нього вдома, у спорттаборі "Дружба". Ми видали з ним 2 навчальні посібники з грифом Міністерства освіти ("Печі чорної металургії" та "Теоретичні основи металургійної теплотехніки") і кілька наукових статей в галузі непрямого радіаційного теплообміну. Окрім наукових питань, нас об'єднувала небайдужість до шахів. Основний час нашої співпраці припав на голодні безгрошеві 90-ті роки минулого століття. І я зі вдячністю згадую, як ми підгодовували один одного бутербродами, якщо вони у когось були. Часто їжею на цілий робочий день ставали тільки дві склянки чаю. НПС підбадьорював оточуючих, коли говорив: "Людині не так багато треба для життя. Поки хліб є, то жити можна і працювати можна ...".

В уривках з листа, що пропонуються, багато трикрапок. Це головним чином уривки зі спеціальними теплотехнічними питаннями, які нами були вилучені, щоб не заважати сприйняттю духу листа, його стилю і

способу мислення Миколи Петровича.

Володимир БРОВКІН,

доцент кафедри екології, теплотехніки та охорони праці

А ось і сам лист М.П. Свинолобова.

Дорогий мій друже Льоню!

Я радий тебе вітати в цьому листі, який супроводжує бандероль з двома книгами. Всі твої привітання отримав – вони нагадують наше перебування в МЕІ. Я був у захваті від твого теплотехнічного інтелекту і був здивований, що ти не кандидат і не доцент. Втім, мені можна було і не дивуватися – адже мій геніальний учитель Й.Д. Семікін (ІДС) не захищав ніяких дисертацій. Це відбилось і на його учнях. Всі вони стали професорами в ДМетІ без захисту докторських дисертацій (С.І. Аверін, я, В.Д. Румянцев, Ю.Я. Абраменков). ІДС жартував: "Кандидатську треба захистити, щоб не померти з голоду, а докторську не треба захищати, щоб не померти взагалі".

Твою працю з повітрянагрівачів я прочитав з великим задоволенням, оскільки наші (мої й твої) позиції збігаються. На лекціях з теорії нагріву я викладав уявлення ІДС. Метод розрахунку тривалості нагріву з використанням наближених формул ... названий методом теплової діаграми. Як дотепно зауважив Ю. Й. Розенгарт, "в кожній науці повинен бути свій метод теплової діаграми".

Але я говорив студентам, що "якщо ви бажаєте отримати більш достовірний, більш надійний результат для часу нагріву, то звертайтеся до програмістів ЕОМ". Аналогічна картина має місце й при сучасному розрахунку каупера. Завідомо надійні результати можна отримати при використанні ЕОМ. Але сама ідея розрахунку каупера за методикою розрахунку еквівалентного рекуператора дуже корисна, тому що вона простим шляхом дозволяє зрозуміти картину теплообміну в насадці й оцінити ефективність різних теплотехнічних пропозицій. ...

Твою роботу я дав прочитати Юрі Флейшману. Думаю, що тобі знайоме це ім'я. Він учень Е.М. Гольдфарба, товариш Льоні Греса. Юра і Льоня всі роботи ведуть завжди разом. Але поки зауважень від Юри не отримав. А тут вийшла в світ робота Льоні Греса. Льоня і Юра

тебе добре знають через твою співпрацю з Левченком. У продажу роботи Льоні Греса немає. На моє прохання Льоня надав свою роботу для тебе, яку я й висилаю.

Я висилаю також і свою роботу з теплообміну випромінюванням. Мені здається, що я тобі свого часу послав цю роботу у вигляді ротапринтного видання. Мій товариш Г.Т. Циганков (аспірант Й.Д. Семікіна, професор хіміко-технологічного інституту) умовив мене видати роботу в Дніпропетровському університеті. Я вважав, що ця робота є дещо складною для металургів. Університетські мають більш високу математичну підготовку, і тому погодився на видання в університеті, тим більше, що видання вимагає певних грошових витрат. Так першим автором посібника, назва якого належить особисто мені, став ректор університету В.Ф. Прісняков, другим – доцент університету А.В. Трофименко, який власне все й організував, п'ятим автором – творець ідеї Г.Т. Циганков. А я з Вітею Румянцевим скотилися на 3 та 4 місце. Я не знайомий з ректором. Університетник А.В. Трофименко ввів для чогось розділ з теплообміну випромінюванням в середовищах, що поглинають, випромінюють і розсіюють, що суперечить назві роботи (мабуть свого не зміг додати).

В колі друзів – учнів професора Й.Д. Семікіна (1970 рік)

Зліва направо: О.Є. Яшин, В.Д. Румянцев, В.І. Поляков, М.П. Свинолобов

Я казав свого часу нашому ректору Г.Г. Єфіменку (який потім був міністром вищої освіти УРСР), що металургійні виші в провінції, якщо вони єдині в місті, мають переваги перед обласними і столичними, адже вони збирають обдаровану (грамотну) молодь. Це видно з твого посібника з теплопередачі: навчання на вищому рівні. Але для найбільш обдарованих провінційний вуз має й великий недолік: відсутність наукових шкіл-лідерів ускладнює становлення молодих учених.

Я вважаю, що кожен інженер-теплотехнік повинен мати мінімальні знання в механіці газів, в теорії нагріву, в теплопередачі випромінюванням і конвекцією, в розділі "паливо". Він повинен на іспитах спочатку розв'язати конкретну задачу з чисельними відповідями і лише потім переходити до теоретичних викладень. ... Словом, з нашої дисципліни повинна бути така ж картина, яка в минулому була на іспиті з вищої математики (хоча багато визначали похідні й брали інтеграли, не дуже розбираючись в теорії).

Ідея написання посібника з теплообміну випромінюванням виникла у мене після прочитання прекрасного посібника Цветкова, виданого в нашому улюбленому МЕІ. Чи є у тебе цей посібник? Взагалі не завадило б наші видані роботи направити в МЕІ на знак подяки за наше навчання.

Льоню! Почав я тобі писати лист, але немає в мене хороших чорнил, ручок з пір'ям. Оскільки я відвик розбірливо писати, то для того, щоб ти прочитав мій лист, я вирішив

звернутися до комп'ютера. Складність полягає в тому, що в мене немає принтера вдома. Крім того, я використовую стару, примітивну для сьогоdnішнього часу мову – мову СНІ, що також ускладнює роздрукуvку з моєї дискети.

Я хотів тобі вислати свої зауваження з розрахунку тривалості мартенівської плавки. ... Мені дуже б хотілося, щоб мої зауваження ... прочитав Євген Олександрович Капустін. Я Євгена Олександровича вважаю найбільшим теплотехніком в металургії в наш час і люблю його як людину. Він тебе вважає істинним професором, про що я тобі вже писав. Але через відсутність принтера я не можу віддрукувати цю роботу на 15 сторінках. Моя роздрукуvка має не дуже привабливий вигляд, я ж допускаю помилки при наборі тексту. Крім того, з'явилися доповнення. Тому не висилаю тобі свої міркування для передачі їх Є.О. Капустіну. Але якщо ми зустрінемося, то обговоримо мої зауваження і приймемо раціональне рішення.

Льоню! Мені цікаво знати: 1. Чи працюєш ти на кафедрі? 2. Чи оформив ти наукову пенсію? 3. Як твоє здоров'я? 4. Чи ведеш госпдоговірну роботу? 5. Яке навантаження у Є.О. Капустіна? Бажано, щоб ти відповів на ці питання. Я після того, як став інвалідом, працюю на чверть ставки – веду курсовий проект і дипломування вдома. Я вдячний В.Й. Губинському і ректору інституту О.Г. Величку за надану мені можливість працювати. Але виявилось, що через це моя наукова пенсія зменшилася приблизно на 600 гривень. Так Батьківщина цінує працю вчених і викладачів. Замість того, щоб подякувати викладачеві за його працю при сучасній низькій зарплаті і відсутності госпдоговірних робіт, його карають. Виявляється, якби я не працював на 25% ставки або сидів у в'язниці з 2000 по 2004 рік, то моя наукова пенсія була б майже в два рази вищою.

На жаль, нога не гоїться, щоб можна було б використовувати протез. Серце дає себе знати також. Роки є роки.

Такий величезний лист зобов'язаний, звичайно, бандеролі. Дай Бог, щоб бандероль не загубилася при пересиланні. Цілую тебе 10 разів. Величезний привіт Є.О. Капустіну.

Твій Коля Свиноловов. 25.02.2005

[Перейти до змісту](#)

ПОСМІХНЕМОСЯ РАЗОМ!

Читачі «Кадрів металургії» познайомились із співробітницями-подругами з нашої академії. Цього разу це буде

Про наших діточок

Ця тема є найбільш важливою в їхньому житті. Ніщо так не турбує, як здоров'я, спокій та успіхи в житті їхніх кровиночок, їхніх неповторних діточок, маленьких та не дуже. Так думають і вони, і їхні матусі теж...

- Вчора, Гаврилівно, зібралася на батьківські збори до Вітальки у школу. А він мені у спину каже: «Ти, головне, нікому не вір, мамо!».
- Вчора з сином уроки робила... гірше тільки з чоловіком шпалери клеїти.
- Я прибрав іграшки, мам, як ти просила!
- Я просила закінчити університет!

- Запам'ятай, доню, у наш час дівчина повинна вміти не тільки добре готувати, але й фотографувати те, що вона приготувала.
- Після фрази « У мене немає слів» моя матір ще дві години читає мені нотацію.
- Нещодавно син Віталька каже, Гаврилівно: «У нас дуже хороша родина. Батько працює, мати – красуня, а коли виспить, то ще й добра».
- Мій син нещодавно каже: «У домі є якесь таємне місце, куди шкарпетки, пульти, ключі уходять помирати».
- Ура! Канікули! Радісно кричала мати, розмахуючи щоденником сина.
- Бермудський трикутник у порівнянні з сумочкою моєї доньки, Гаврилівно, – так просто геометрична фігура.
- Мій колишній хлопець приїхав з-за кордону. Розповідає: »Я живу бідно – сир з пліснявою їм, вино п'ю старе, машина в мене без даху, телефон без кнопок ...». А моя мати підморгує мені: «Тобі пощастило, що ти не стала його жінкою».
- Моя донька каже своєму парню: «Ми більше не будемо з тобою зустрічатись, Миколо». А він відповідає: «Що, targани у твоїй голові проголосували проти?»
- Ми з матір'ю посварились, і вона оголосила голодування.
- Скільки вже вона не їсть?
- Третій день ... не їм.
- Віталька мені каже нещодавно: «Іноді стає так класно від того, що стало так пофіг на те, що було так нещодавно важливо».
- Ти не знаєш, мамо, як задешево відмітити день народження?
- Олівцем, доню, на календарі ...

Куточок гумору підготував
Леонід КЛІМАСHEВСЬКИЙ
[Перейти до змісту](#)